

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

МИНИСТЪР

ЗАПОВЕД

№ РД 09 – 24 / 04.01.2008 г.

На основание чл. 36, ал. 2 от Закона за професионалното образование и обучение, във връзка с чл. 42, ал. 1 и ал. 2 от Наредба № 3 от 15.04.2003 г. за системата на оценяване, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс и във връзка с организирането и провеждането на държавните изпити за придобиване степен на професионална квалификация за професията

УТВЪРЖДАВАМ

Национална изпитна програма за провеждане на държавни изпити за придобиване на втора степен на професионална квалификация за професия код **215040 Дърворезбар**, специалност код **2150401 Дърварезбарство** от професионално направление код **215 Художествени занаяти**, от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение.

Контрол по изпълнението на заповедта възлагам на Кирчо Атанасов – заместник-министър.

ДАНИЕЛ ВЪЛЧЕВ
ЗАМЕСТИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ И
МИНИСТЪР НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

НАЦИОНАЛНА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

**ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ДЪРЖАВНИ ИЗПИТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ
НА ВТОРА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ**

	Код по СПОО	Наименование
Професионално направление	215	ХУДОЖЕСТВЕНИ ЗАНАЯТИ
Професия	215040	ДЪРВОРЕЗБАР
Специалност	2150401	ДЪРВОРЕЗБАРСТВО

Утвърдена със Заповед № РД 09 – 24 / 04.01.2008 г.

София, 2008 година

I. ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ И ЦЕЛ НА ИЗПИТНАТА ПРОГРАМА

Националната изпитната програма е предназначена за организиране и провеждане на държавните изпити по теория и по практика за придобиване на **втора** степен на професионална квалификация **215040 Дърворезбар**, специалност **2150401 Дърворезбарство** от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 от Закона за професионалното образование и обучение.

Целта на настоящата национална изпитна програма е да определи единни критерии за оценка на професионалните компетенции на обучаваните, изискващи се за придобиване на **втора** степен по изучаваната специалност **Дърворезбарство**.

Националната изпитната програма е разработена във връзка с чл. 36 от Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО). До утвърждаване на ДОИ по специалността настоящата Национална изпитна програма следва да се прилага само за системата на народната просвета.

Държавните изпити по теория и по практика на професията се провеждат в съответствие с изискванията на ЗПОО и Наредба № 3 от 15.04.2003 г. за системата на оценяване.

II. СЪДЪРЖАНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА ИЗПИТНА ПРОГРАМА

Настоящата национална изпитна програма съдържа:

1. За държавния изпит по теория на специалността:

- а.** Изпитните теми с план-тезиса на учебното съдържание.
- б.** Критерии за оценяване.

2. За държавния изпит по практика на специалността:

- а.** Указания за съдържанието на индивидуалните практически задания.
- б.** Критерии за оценяване.

3. Система за оценяване.

4. Литература

5. Приложения:

- а.** Примерен изпитен билет за държавния изпит по теория на специалността.
- б.** Примерно индивидуално практическо задание.

III. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ТЕОРИЯ НА СПЕЦИАЛНОСТТА

1. Изпитни теми с план-тезис на учебното съдържание.

Изпитен билет № 1

Изпитна тема : Бюро за писмена работа с използване на елементи от овчарска резба

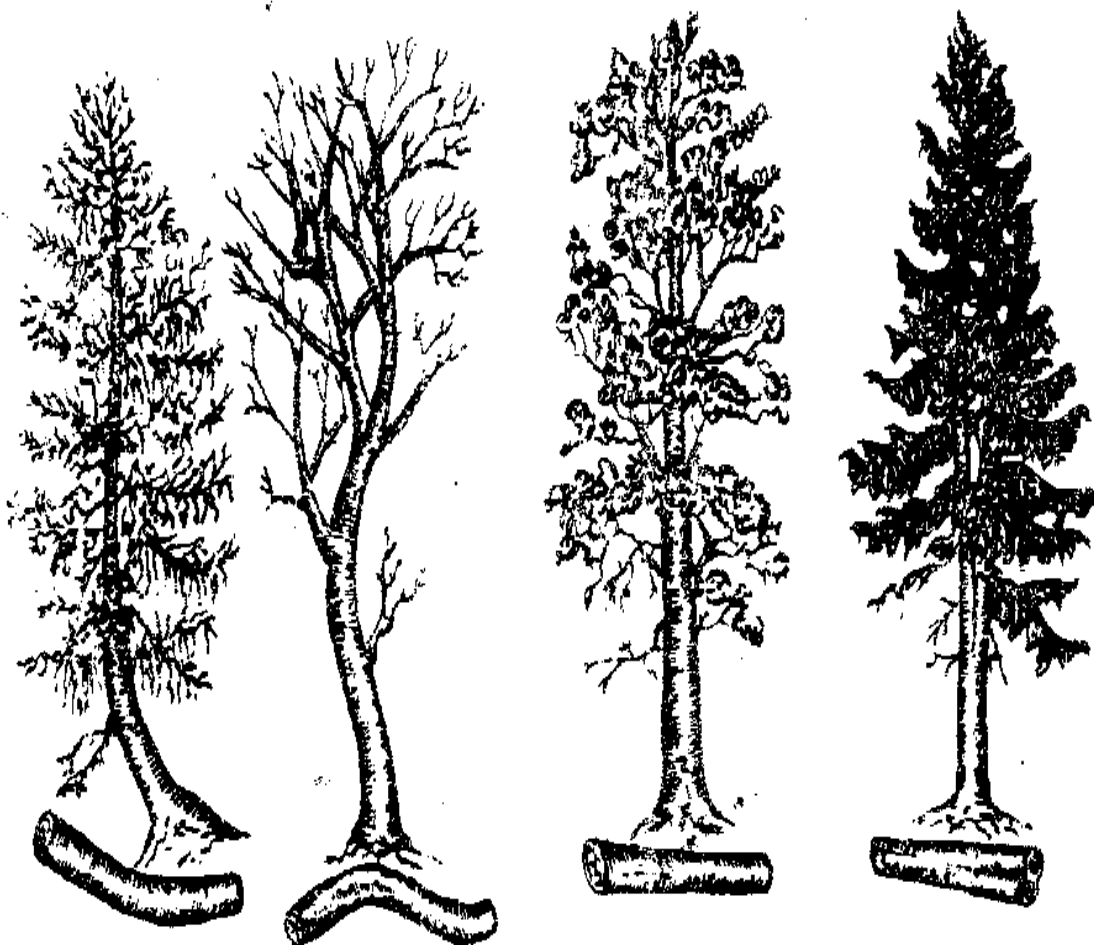
План-тезис:

- Недостатъци във формата на стъблото.
- Технологичен процес при изработване на овчарска резба.
- Изисквания за здравословни и безопасни условия на труд.
- Конструктивни решения при изработване на чекмедже за бюро.
- Технологичен процес при изработване на бюро.
- Технологичен процес при повърхностно обработване на дърворезбата чрез байцване.

Приложна задача: Опишете последователността на операциите за изработване на чекмедже за бюро

Дидактически материали: схеми на видовете недостатъци във формата на дървото, които трябва да бъдат анализирани от ученика

Критерии за оценяване	Максимален брой точки 60
* Описва и анализира причините за недостатъците във формата на стъблото	5
* Анализира технологията при изработване на овчарска резба	20
* Назовава изискванията за здравословни и безопасни условия на труд	5
* Обяснява технологичните процеси при производството на бюро от дървесина с резбовани елементи	15
* Изяснява технологията и процесите на байцване на дърворезбата	5
* Описва точната последователност на операциите за изработване на чекмедже за бюро	10

Недостатъци във формата на стъблото:

Изпитен билет № 2

Изпитна тема : Ниска маса за дневна стая с декорация от комбинирани
геометрични и растителни мотиви

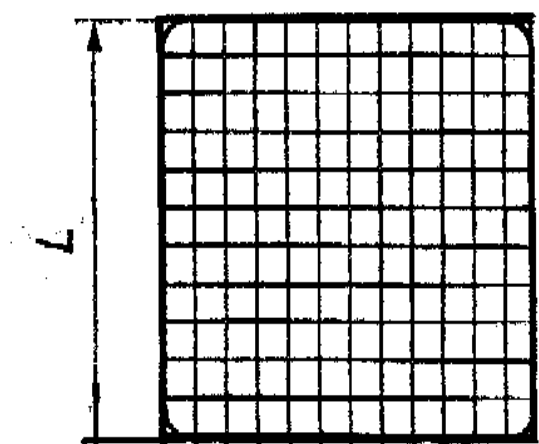
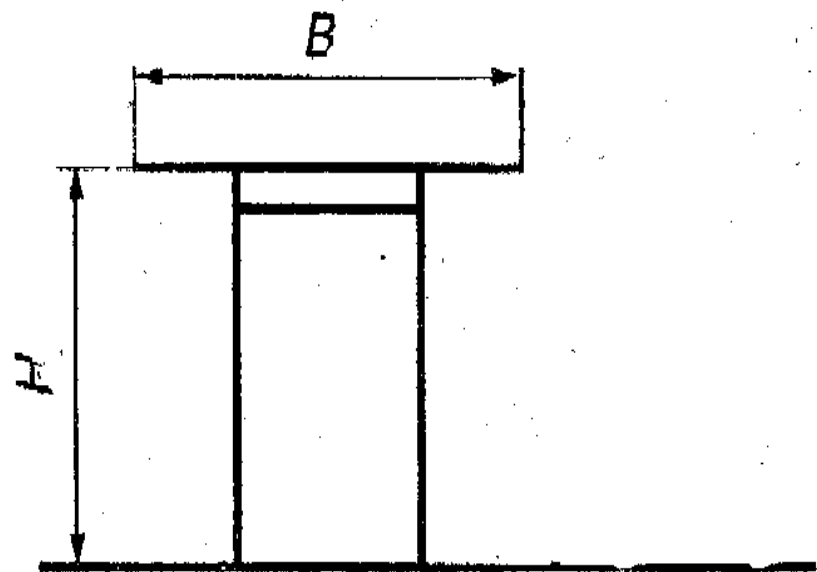
План-тезис:

- Недостатъци в строежа на дървесината.
- Технологичен процес при изработване на дърворезба с използване на комбинация от геометрични, растителни и др. мотиви.
- Изисквания за здравословни и безопасни условия на труд.
- Класификация на масите. Функционални размери на различните видове маси.
- Повърхностно обработване на дърворезбата чрез патиниране.

Приложна задача: Последователност на технологичните процеси при изработване на плот за ниска маса, украсен с дърворезба, с използване на комбинация от геометрични, растителни и др. мотиви

Дидактически материали: схема на маса, на която да се нанесат функционалните размери

Критерии за оценяване	Максимален брой точки 60
* Описва и обяснява причините за недостатъците в строежа на дървесината	5
* Анализира технологичния процес при изработване на дърворезба с използване на комбинация от геометрични и растителни мотиви	25
* Назовава изискванията за здравословни и безопасни условия на труд	5
* Прилага знания за конструкцията на масите и функционалните им размери	5
* Изяснява технологичния процес при патиниране	5
* Обяснява последователността на технологичните процеси при производство на ниски маси	15

Изпитен билет № 3

Изпитна тема: Стол с декорация от резба с растителни мотиви

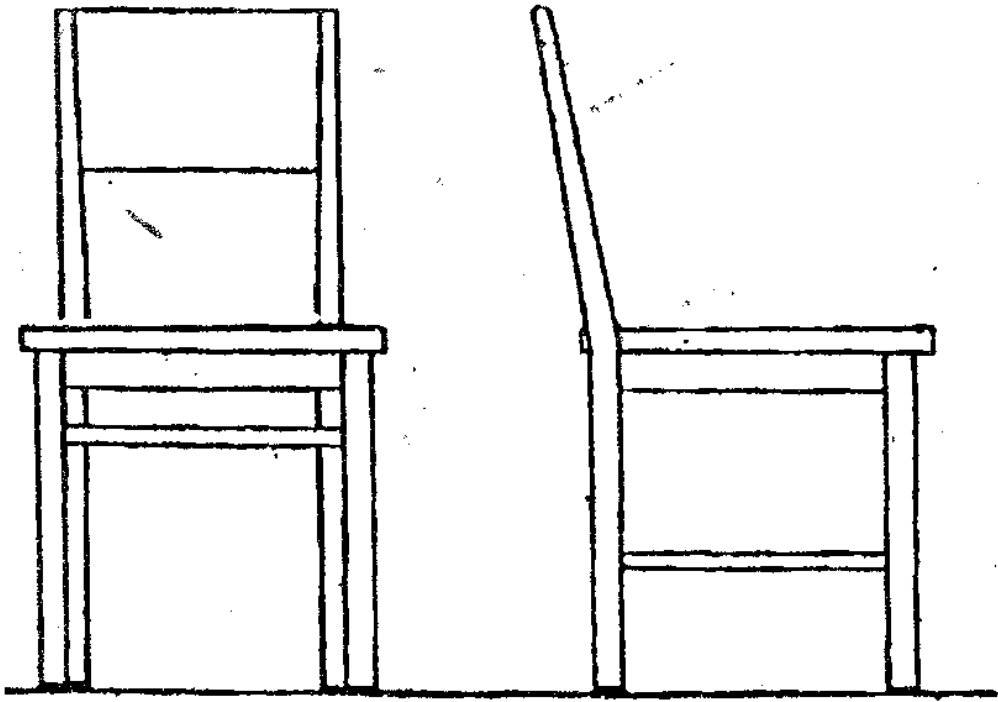
План-тезис:

- Широколистни дървесни видове. Бук – свойства, особености, приложение.
- Технологичен процес при изработване на дърворезба с оберфреза.
- Изисквания за здравословни и безопасни условия на труд.
- Функционални размери на стол.
- Нанасяне на защитно декоративно покритие чрез разпрашаване.

Приложна задача: Скицирайте и тонирайте фрагмент от украсата от резба с растителни мотиви на стола

Дидактически материали: схема на стол за изясняване на функционалните му размери

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
	60
* Описва свойствата, строежа и използването на широколистни дървесни видове (бук)	5
* Анализира технологичния процес при изработване на дърворезба с оберфреза	25
* Назовава изискванията за здравословни и безопасни условия на труд	5
* Обосновава размерите на стола, свързани с функциите му	5
* Изяснява технологичния процес при нанасяне на защитно-декоративно покритие чрез разпрашаване	5
* Рисува и тонира фрагмент от декорацията на стола с резба	15

Изпитен билет № 4

Изпитна тема: Секционен шкаф за дневна стая, украсен с резба

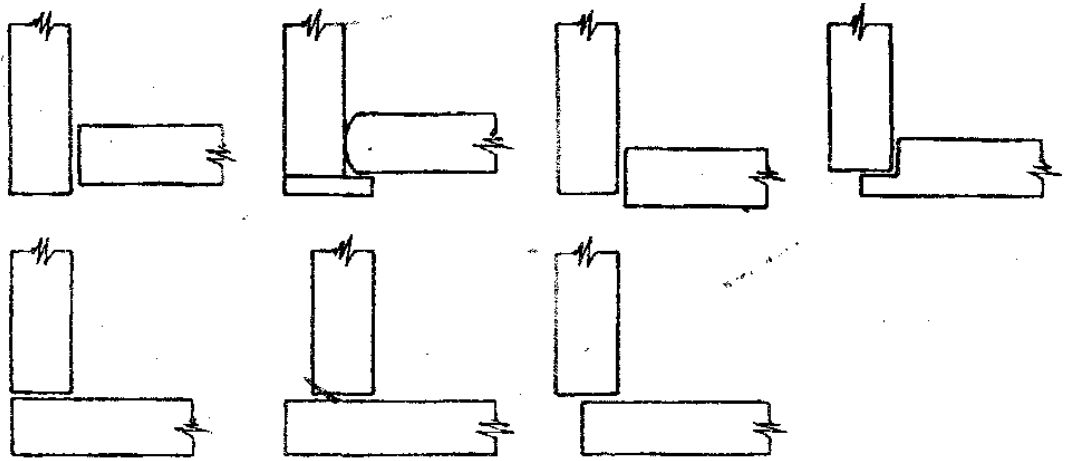
План-тезис:

- Строеж, свойства и използване на широколистните дървесни видове (орех).
- Технологичен процес при изработване на релефна резба.
- Изисквания за здравословни и безопасни условия на труд.
- Конструктивни решения при свързване на врати към композиционен елемент на корпусните мебели. Декоративно оформяне на фронталната повърхина на мебелите.
- Сглобяване на рамки.

Приложна задача: Опишете технологичния процес при изработване на вратичка за секционен шкаф, украсена с дърворезба

Дидактически материали: схема на конструктивни решения при свързване на врати към композиционен елемент

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
	60
* Описва свойствата, строежа и използването на широколистни дървесни видове (орех).	5
* Анализира технологичния процес при изработване на релефна резба	20
* Назовава изискванията за здравословни и безопасни условия на труд	5
* Изяснява конструктивните решения при свързване на врата и страница при корпусните мебели	10
* Изяснява сглобяването на рамки	5
* Обяснява технологичния процес за производство на вратичка за секционен шкаф, украсена с дърворезба	15

Изпитен билет № 5

Изпитна тема: Легло с декорация от релефна резба с растителни мотиви

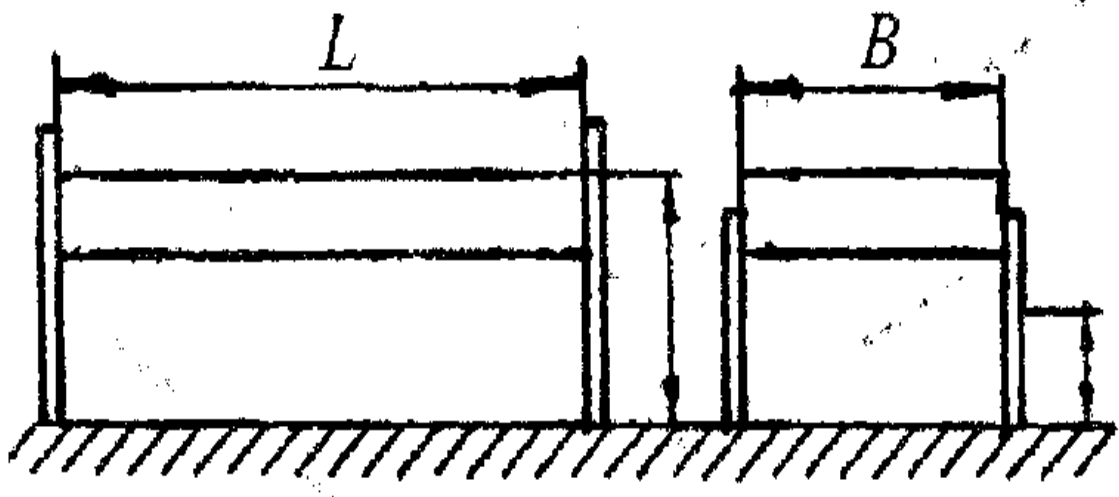
План-тезис:

- Строеж, свойства и използване на широколистните дървесни видове (дъб).
- Технологичен процес при изработване на релефна дърворезба.
- Изисквания за здравословни и безопасни условия на труд.
- Конструктивни решения при сглобяване на царга към чело на легло.
Функционални размери на леглата.
- Нанасяне на защитно декоративно покритие чрез лакозаливане.

Приложна задача: Да се скицира и тонира фрагмент от украсата на леглото

Дидактически материали: схема на легло за изясняване на функционалните му размери

Критерии за оценяване	Максимален брой точки 60
* Описва свойствата, строежа и използването на широколистни дървесни видове (дъб)	5
*Анализира технологичния процес при изработване на релефна дърворезба	20
* Назовава изискванията за здравословни и безопасни условия на труд	5
* Изяснява конструктивните решения при сглобяване на царга към чело на легло и уточнява функционалните размери	10
* Изяснява технологичния процес при нанасяне на защитно декоративно покритие чрез лакозаливане	5
* Рисува и тонира избрания мотив	15

Изпитен билет № 6

Изпитна тема: Преградна решетка с декорация от резба

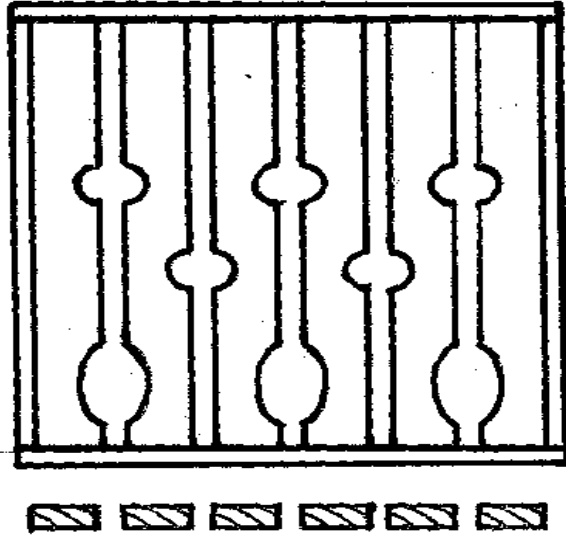
План-тезис:

- Строеж, свойства и използване на иглолистни дървесни видове (мура).
- Технологичен процес при изработване на преградна решетка с плоска резба.
- Изисквания за здравословни и безопасни условия на труд.
- Конструктивни елементи и съединения на преградна решетка.
- Фази на филмообразуване.

Приложна задача: Изяснете начините на свързване на отделните елементи на решетката към рамката

Дидактически материали: схема на преградна решетка

Критерии за оценяване	Максимален брой точки 60
* Обяснява свойствата, строежа и използването на иглолистни дървесни видове (мура)	5
* Анализира технологичния процес при изработване на преградна решетка с плоска дърворезба	25
* Назовава изискванията за здравословни и безопасни условия на труд	5
* Изяснява конструктивните решения при свързване на елементите на преградната решетка	5
* Изяснява фазите на филмообразуване на защитно-декоративните покрития	5
* Скицира начините на свързване на отделните елементи на решетката към рамката	15

Изпитен билет № 7

Изпитна тема: Скрин с елемент от релефна резба

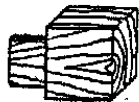
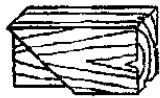
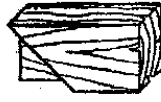
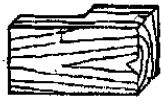
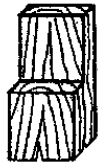
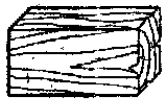
План-тезис:

- Строеж, свойства и използване на широколистните дървесни видове(орех).
- Технологичен процес при изработване на релефна резба.
- Изисквания за здравословни и безопасни условия на труд.
- Крайни ъглови съединения. Уточнете конкретните наименования на съединенията, изобразени на рисунката.
- Базоформиране на детайли от масивна дървесина.

Приложна задача: Да се скицира и тонира фрагмент от релефната резба

Дидактически материали: схеми на крайни ъглови съединения

Критерии за оценяване	Максимален брой точки 60
*Описва свойствата, строежа и използването на широколистните дървесни видове (орех)	5
*Анализира технологичния процес при изработване на релефна резба	20
* Назовава изискванията за здравословни и безопасни условия на труд	5
*Уточнява вида на показаните в схемата ъглови съединения	10
*Изяснява базоформирането	5
* Рисува и тонира избрания фрагмент	15

Изпитен билет № 8

Изпитна тема: Рамка за огледало с декорация от резба

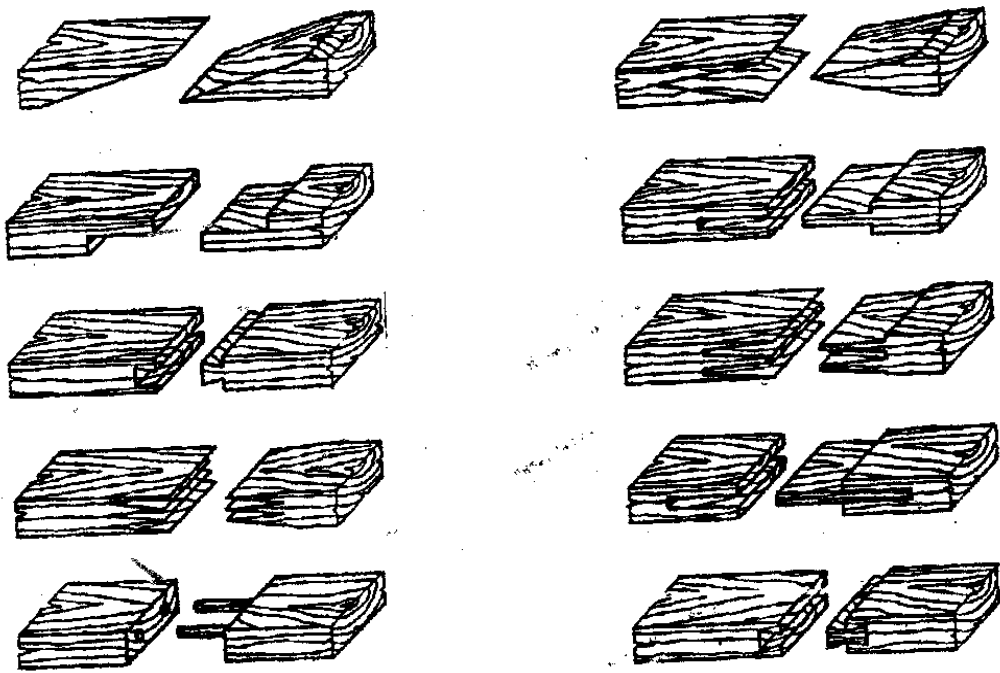
План-тезис:

- Строеж, свойства и използване на иглолистните дървесни видове (смърч).
- Технологичен процес при изработване на орелефна дърворезба.
- Изисквания за здравословни и безопасни условия на труд.
- Конструктивни съединения по дължина. Уточняване вида на показаните в схемите съединения по дължина.
- Позлатяване на дърворезби.

Приложна задача: Технология за изработване на рамка за огледало

Дидактически материали: схеми на съединения на детайлите по дължина

Критерии за оценяване	Максимален брой точки 60
* Описва свойствата, строежа и използването на иглолистните дървесни видове (смърч)	5
* Анализира технологичния процес при изработване на орелефна дърворезба	20
* Назовава изискванията за здравословни и безопасни условия на труд	5
* Уточнява видовете съединения по дължина	10
* Изяснява процеса на позлатяване на дърворезби	5
* Обяснява технологията за изработване на рамка за огледало	15

Съединения на детайли от дървесина по дължина

Изпитен билет № 9

Изпитна тема: Секционен кухненски шкаф от втори ред, декориран с геометрична резба

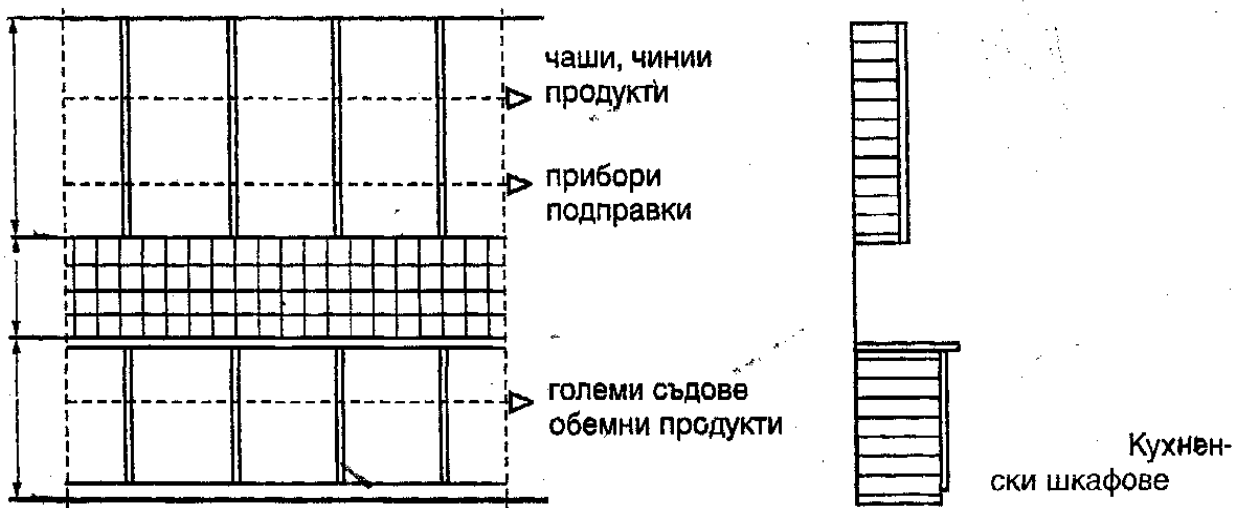
План-тезис:

- Строеж, свойства и използване на широколистните дървесни видове (дъб).
- Технологичен процес при изработване на геометрична дърворезба.
- Изисквания за здравословни и безопасни условия на труд.
- Функционални размери на секционни кухненски шкафове – според приложената схема.
- Профилиране челата на детайли от масивна дървесина с фреза.

Приложна задача: Да се скицира и тонира фрагмент от геометрична дърворезба, подходяща за табла на вратичка на секционен кухненски шкаф

Дидактически материали: схеми за оразмеряване на секционен кухненски шкаф

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
	60
* Описва свойствата, строежа и използването на широколистни дървесни видове (дъб)	5
*Анализира технологичния процес при изработване на декорация от геометрична дърворезба	20
* Назовава изискванията за здравословни и безопасни условия на труд	5
* Изяснява функционалните размери на секционни кухненски шкафове в съответствие с приложената схема	10
* Изяснява профилирането челата на детайлите с фреза	5
* Рисува и тонира избрания фрагмент от декорация с геометрична резба	15

Изпитен билет № 10

Изпитна тема: Гардероб за спалня, декориран с розети от стилизирани цветове

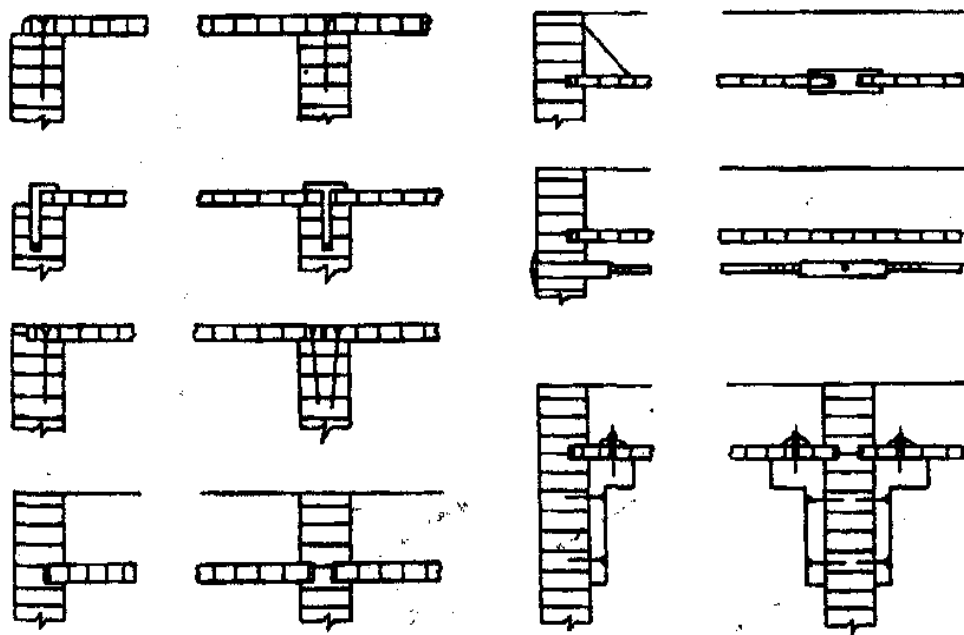
План-тезис:

- Строеж, свойства и използване на иглолистни дървесни видове (бял бор).
- Технологичен процес при изработване на дърворезба с кръгова композиция.
- Изисквания за здравословни и безопасни условия на труд.
- Конструктивни решения при изработване гърбовете на корпусни мебели.
Видове съединения (според приложената схема).
- Обработване на дърворезбата чрез избелване.

Приложна задача: Да се скицира и тонира сегмент от декоративна резбована розета на произволно избрана тема

Дидактически материали: схема с видовете съединения на гърба към корпусния елемент

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
	60
* Описва свойствата, строежа и използването на иглолистни дървесни видове (бял бор)	5
* Анализира технологичния процес при изработване на кръгови декоративни композиции	20
* Назовава изискванията за здравословни и безопасни условия на труд	5
* Изяснява конструктивните решения при изработване гърбовете на корпусни мебели в съответствие с приложената схема	10
* Изяснява процесите и начините за избелване	5
* Рисува и тонира сегмент от декоративна резбована розета на произволно избрана тема	15

Видове съединения на гърба към корпусните елементи

Изпитен билет № 11

Изпитна тема: Нощно шкафче, декорирано с контурна резба

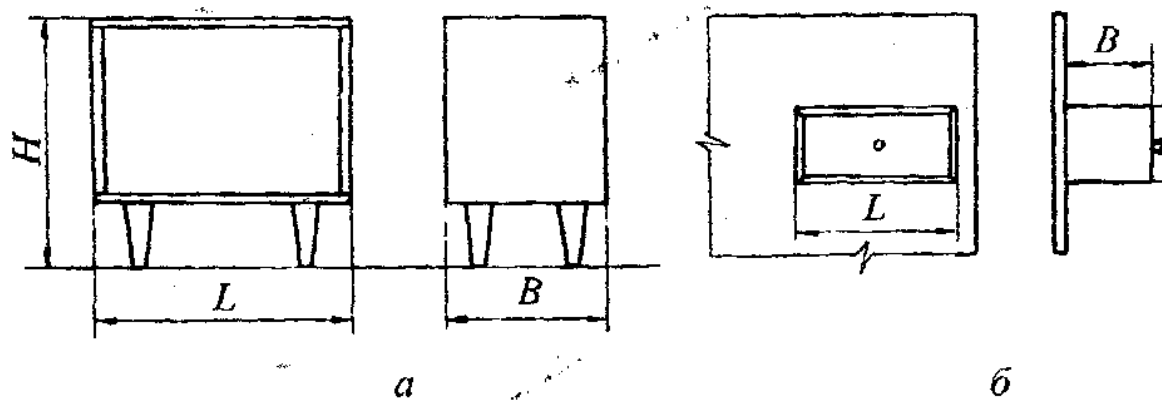
План-тезис:

- Строеж, свойства и използване на широколистни дървесни видове (ясен).
- Технологичен процес при изработване на контурна дърворезба.
- Изисквания за здравословни и безопасни условия на труд.
- Функционални размери на нощно шкафче според приложената схема.
- Получаване на напречно сечение на детайли от масивна дървесина с щрайхмус.

Приложна задача: Да се скицира и тонира фрагмент от контурна дърворезба, подходяща за табла на вратичка на нощно шкафче

Дидактически материали: схема за оразмеряване на нощно шкафче

Критерии за оценяване	Максимален брой точки
	60
* Описва свойствата, строежа и използването на широколистните дървесни видове(ясен)	5
* Анализира технологичния процес при изработването на контурна резба	20
* Назовава изискванията за здравословни и безопасни условия на труд	5
*Изяснява конструкцията и функционалните размери на нощно шкафче, съобразно показаното на приложената схема	10
* Изяснява начините за получаване напречно сечение на детайли от масивна дървесина с щрайхмус	5
*Рисува и тонира фрагмент от декоративна дърворезба на нощно шкафче	15

Видове нощни шкафчета
a – подвижни; *б* – прикачени

Изпитен билет № 12

Изпитна тема: Мебелни рамки – изработване и приложение

План-тезис:

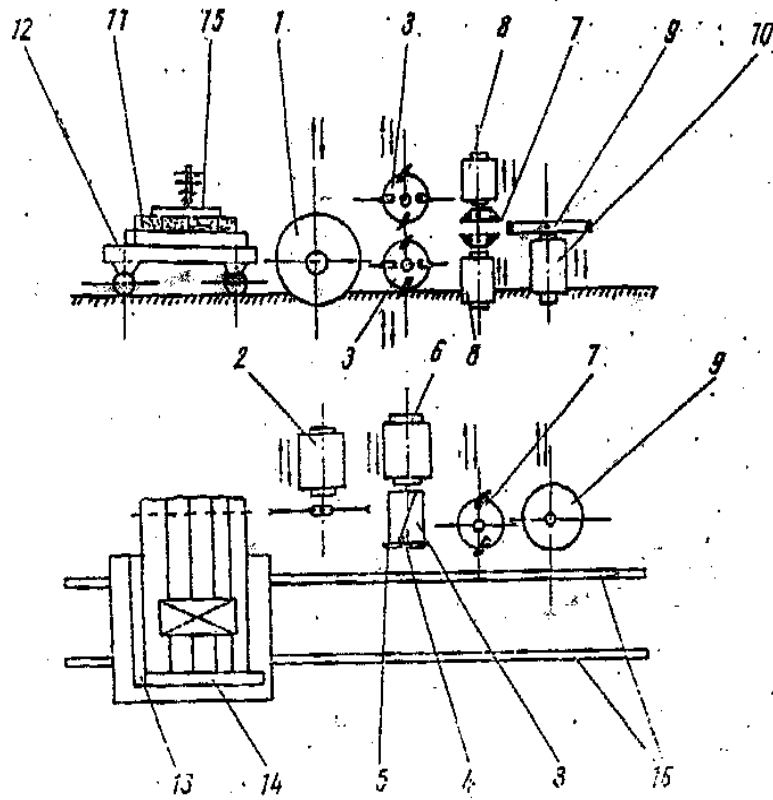
- Видове мебелни рамки и тяхното приложение.
- Конструирани и съставни елементи на мебелните рамки.
- Технологични операции и машини за изработване на детайли за обикновени рамки.
- Принципно устройство на шипорезна машина.
- Съоръжения за сглобяване на мебелни рамки. Лепила, използвани при сглобяването.
- Изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при изработване на мебелни рамки.

Приложна задача: Изработване на идеен проект на фриз за обикновена рамка с резба по избор

Дидактически материали: схема на шипорезна машина

Критерии за оценяване	Максимален брой точки 60
* Изяснява видовете мебелни рамки и приложението им	5
* Изяснява конструкцията на мебелни рамки, съставните им елементи и елементите на профила им	10
* Обяснява технологичния процес за изработване на детайли за обикновени рамки. Изяснява устройството на шипорезната машина според приложената схема	15
* Обяснява процеса на сглобяване на мебелни рамки, използваните лепила и съоръжения	10
* Назовава изискванията за здравословни и безопасни условия на труд	5
* Рисува и тонира идеен проект на фриз за обикновена рамка	15

Устройство на едностранна шипорезна машина за рамкови детайли с ръчно каретно подаване

Изпитен билет № 13

Изпитна тема: Мебелните плочи като основен материал за изработване на мебели

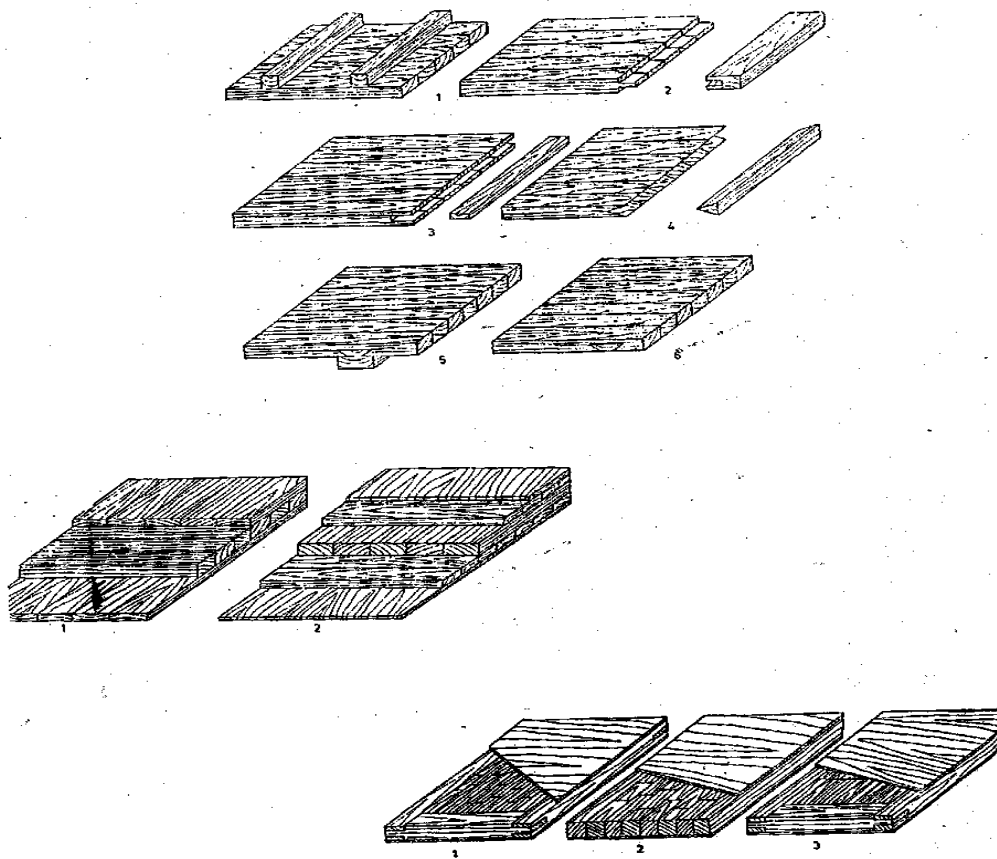
План-тезис:

- Предназначение и видове мебелни плочи според приложената схема.
- Особенности при конструиране на еднослойни, трислойни и многослойни плочи от масивна дървесина.
- Изработване на плочи с плътен пълнеж – конструктивни особености.
- Изработване на плочи с клетъчен пълнеж – конструктивни особености.
- Шлайфане на мебелни плочи, облицовани с блинд фурнир на лентова шлайфмашина с ръчно подаване – съобразно приложената схема.
- Изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при шлайфане.

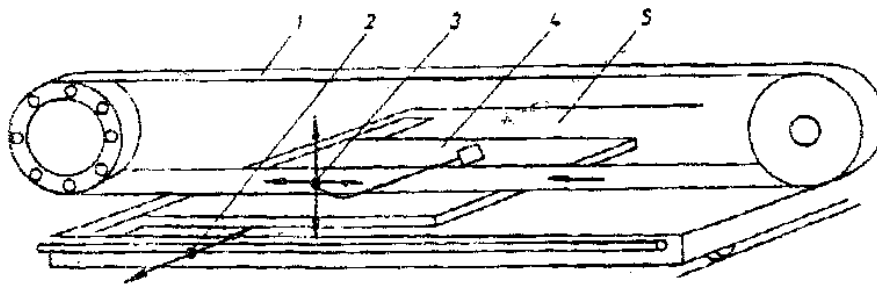
Приложна задача: Да се скицира и тонира фрагмент на фриз за украса с дърворезба на рамка за мебелна плоча – тема по избор

Дидактически материали: схема на видовете мебелни плочи; схема на лентова шлайфмашина

Критерии за оценяване	Максимален брой точки 60
* Назовава видовете мебелни плочи и предназначението им. Описва вида им съобразно приложената схема	10
* Описва особеностите при конструиране на еднослойни, трислойни и многослойни плочи	10
* Обяснява конструктивните особености при изработване на плочи с плътен и клетъчен пълнеж	10
* Описва процеса шлайфане на мебелни плочи, облицовани с блинд фурнир на лентова шлайфмашина с ръчно подаване	10
* Назовава изискванията за здравословни и безопасни условия на труд	5
* Рисува и тонира фрагмент на фриз за украса с дърворезба	15

Принципна схема на лентова шлайфмашина с ръчно подаване

Изпитен билет № 14

Изпитна тема: Маса за хранене от масивна дървесина

План-тезис:

- Предназначение, функционални размери и конструктивни елементи – според приложената схема.
- Конструктивно решение при съединение на швартната към плота.
- Устройство и принцип на действие на многолистов циркуляр – според приложената схема.
- Формиране на плоча от масивна дървесина. Допълнителна механична обработка на плота.
- Нанасяне на декоративно защитно покритие с полиуретанов лак. Ускорено сушене.
- Изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при нанасяне на декоративно-защитното покритие.

Приложна задача: Да се изработи идеен проект за украса на швартната с дърворезба на тема по избор

Дидактически материали: схема на маса и схема на многолистов циркуляр

Критерии за оценяване	Максимален брой точки 60
* Назовава предназначението и изяснява функционалните размери и конструктивните елементи на масата в съответствие с приложената схема	10
* Описва конструктивните решения при съединяване на швартната към плота	10
* Описва устройството и принципа на действие на многолистов циркуляр	5
* Обяснява технологията за изработване на плоча от масивна дървесина	10
* Изяснява процеса на филмообразуване на защитно декоративно покритие с полиуретанов лак	5
* Назовава изискванията за здравословни и безопасни условия на труд при нанасяне на декоративно-защитното покритие	5
* Рисува и тонира фрагмент от проекта за украса на швартната	15

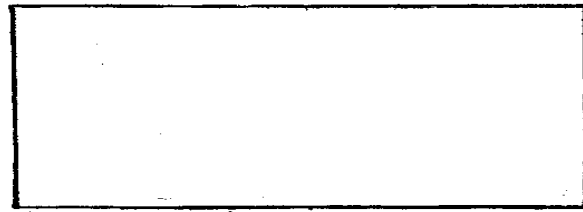
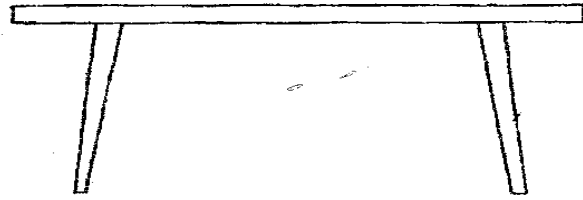
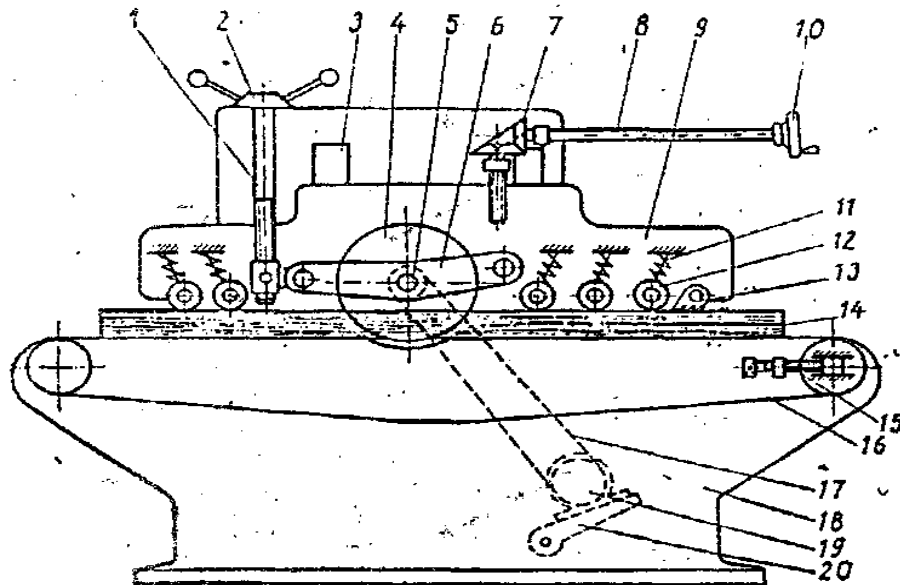

Схема на многолистгов циркуляр:

Изпитен билет № 15

Изпитна тема: Шкаф секционен от първи ред, неразглобяем, изработен от ламинирани мебелни плочи

План-тезис:

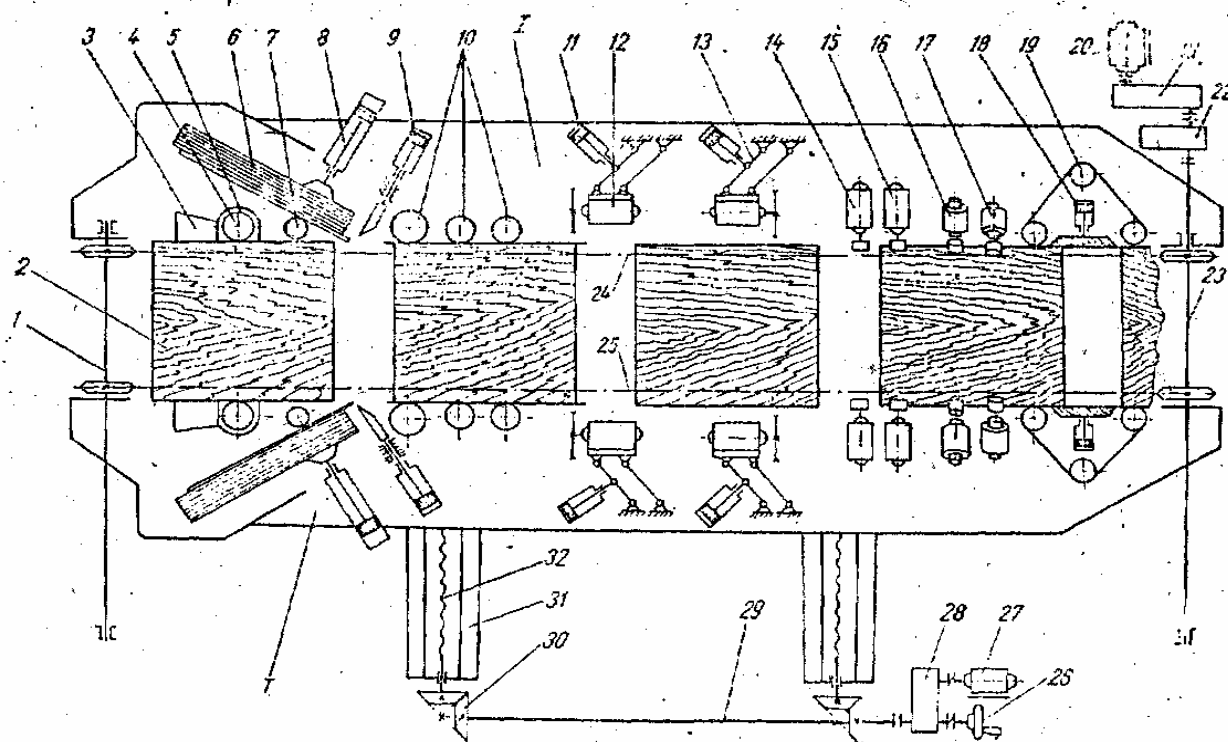
- Предназначение. Функционална обосновка на размерите. Конструктивни особености и съставни части. Използвани материали.
- Последователност на технологичните операции и използвани машини за разкрояване и кантиране на ламинираните плочи – особености, методи и схеми.
- Устройство и принцип на действие на кантослепваща двустранна машина – според приложената схема.
- Изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при кантиране.

Приложна задача: Идеен проект за украса на декоративна дъска за рязане на хляб

Дидактически материали: схема на кантослепваща двустранна машина

Критерии за оценяване	Максимален брой точки 60
* Назовава функционалните размери, конструктивните особености и съставните части на шкафа	15
* Обяснява технологичния процес на разкрояване и кантиране	15
* Описва устройството и принципа на действие на кантослепваща машина	10
* Назовава изискванията за здравословни и безопасни условия на труд при кантиране	5
* Разработва идеен проект за украса на декоративна дъска за рязане на хляб	15

Схема на кантослепваща двустранна машина:

Изпитен билет № 16

Изпитна тема: Еднолицев матрак с пружинен пакет с твърда основа

План-тезис:

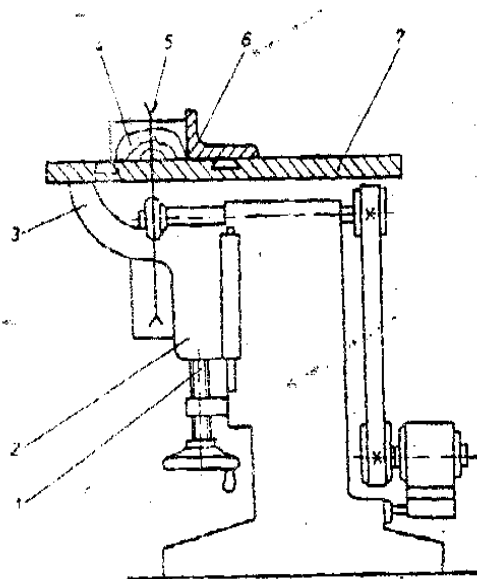
- Предназначение. Функционални размери. Съставни части.
- Технологичен процес за изработване на рамка – машини и съоръжения за разкрояване на детайлите по дължина и ширина.
- Устройство на циркулярна машина за надлъжно рязане според приложената схема.
- Технологичен процес при изграждане на тапицерия.
- Изисквания към готовото изделие. Опаковка на изделието.
- Изисквания за здравословни и безопасни условия на труд.

Приложна задача: Изработване на идеен проект за украса на кутия за бижута с дърворезба по избор

Дидактически материали: схема на циркулярна машина за надлъжно рязане

Критерии за оценяване	Максимален брой точки 60
* Назовава функционалните размери и съставните части на еднолицев матрак	5
* Описва видовете машини и съоръжения за разкрояване и обяснява устройството на циркулярната машина – според представената схема	10
* Обяснява технологичния процес за изработване на тапицерията	10
* Описва технологията за изработване на твърдата основа	10
* Описва изискванията към готовото изделие	5
* Назовава изискванията за здравословни и безопасни условия на труд	5
* Разработва идеен проект за украса с дърворезба на кутия за бижута	15

Принципно устройство на циркулярна машина за надлъжно рязане с ръчно подаване

Изпитен билет № 17

Изпитна тема: Стол с конструктивни елементи от вита масивна дървесина

План-тезис:

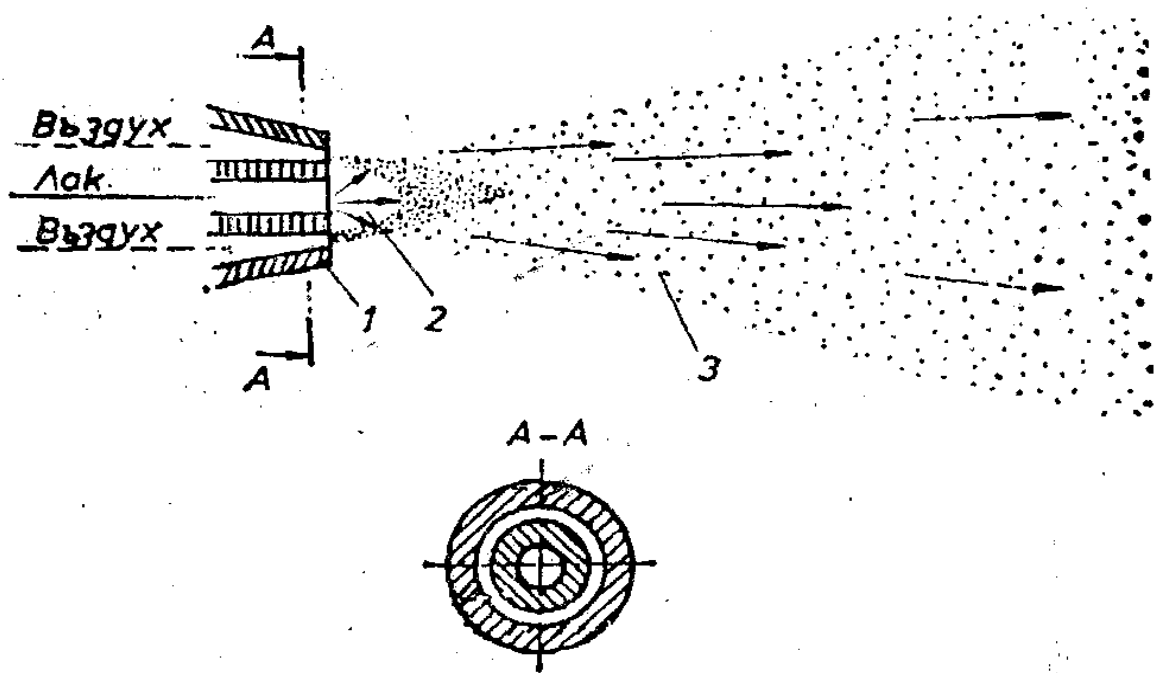
- Функционални размери на столовете.
- Изисквания към детайлите от масивна дървесина, подлежащи на огъване. Начини на огъване – според приложените схеми.
- Сушене и механична обработка на огънатите детайли. Фактори, оказващи влияние върху точността и ефективността на огъването.
- Повърхностна обработка на стола с нитроцелулозен лак чрез въздушно шприцоване – обяснение на приложената принципна схема на въздушно разпрашаване.
- Изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при нанасяне на лак.

Приложна задача: Изработване на идеен проект за украса с резба по избор на декоративна тарелка

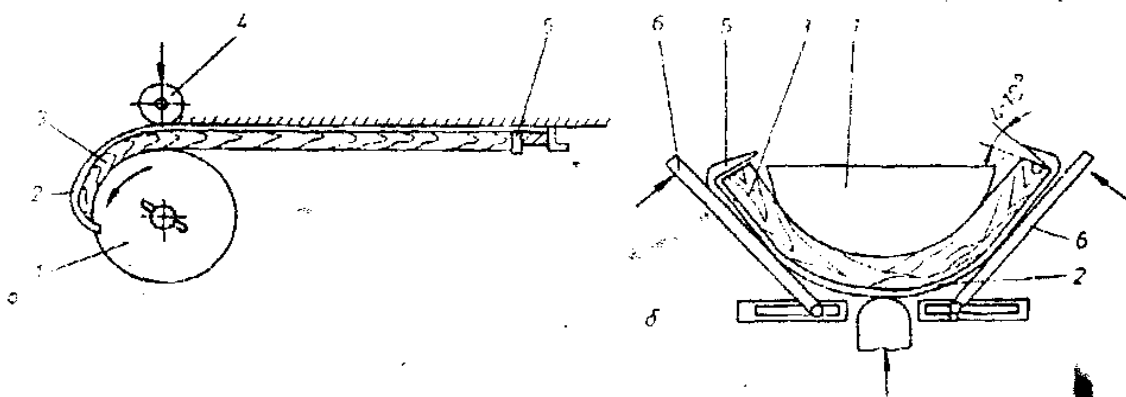
Дидактически материали: схема за начините на огъване на детайли от масивна дървесина и схема за въздушно разпрашаване на лака

Критерии за оценяване	Максимален брой точки 60
* Назовава функционалните размери на стола и изискванията към детайлите	10
* Обяснява техниката на огъване според приложената схема	10
* Обяснява процеса на сушене и механична обработка на огънати детайли	10
* Обяснява технологичния процес на повърхностната обработка с нитроцелулозен лак чрез въздушно разпрашаване	10
* Назовава изискванията за здравословни и безопасни условия на труд при нанасяне на лака	5
* Разработва идеен проект за украса на тарелка	15

Принципна схема на въздушно разпръскане:

Принципна схема за огъване на детайли от масивна дървесина:

Изпитен билет № 18

Изпитна тема: Ламперия за входно пространство, украсена с интарзия

План-тезис:

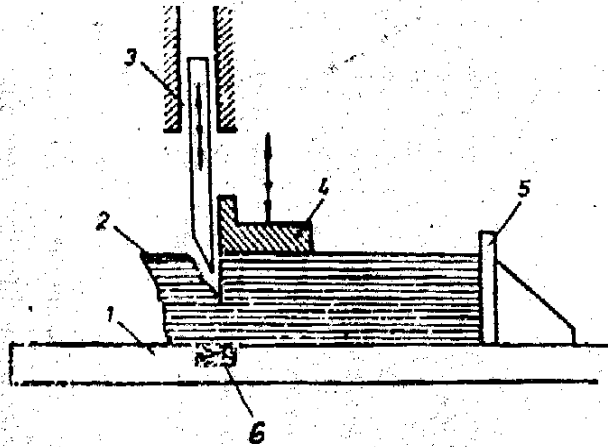
- Конструирание на ламперия – предназначение, конструктивни елементи, монтаж.
- Подготовка на мебелна плоча от дървесни частици за облицоване с фурнир /калиброване, подравняване/.
- Фурнир – получаване, видове, подготовка на фурнира за облицоване, принципна схема за разкрояване на фурнир с гилотинна ножица – според приложената схема.
- Интарзия – същност, видове, техника на изпълнение.
- Съвременни методи за изработване и повърхностна обработка на интарзия.
- Изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при изработване на интарзия.

Приложна задача: Изработване на идеен проект за пано с интарзия

Дидактически материали: схема на гилотинна ножица

Критерии за оценяване	Максимален брой точки 60
*Назовава предназначението, конструктивните елементи и процеса на монтаж	5
*Обяснява процеса на подготовка на мебелната плоча за фурнироване	5
*Обяснява технологичния процес на изработване, видовете и подготовката на фурнира. По приложената принципна схема разяснява действието на гилотинната ножица	15
* Описва същността и видовете интарзия	5
* Описва технологичния процес на изпълнение на интарзия	10
* Назовава изискванията за здравословни и безопасни условия на труд при изработване на интарзия	5
* Разработва идеен проект на пано с интарзия	15

Схема на гилотинна ножица:

IV. ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ПРАКТИКА НА СПЕЦИАЛНОСТТА

1. Указания за съдържанието на индивидуалните практически задания.

Чрез държавния изпит по практика на специалността се проверяват и оценяват професионалните умения и компетенции на обучаваните, отговарящи на **втора** степен на професионална квалификация.

Изпитът по практика се състои в **изработване на изделие или детайл от изделие с определен вид дърворезба.**

Индивидуалното изпитно задание съдържа пълното наименование на училището/обучаващата институция, празни редове за попълване имената на обучавания, квалификационната форма, началната дата и началния час на изпита, краен срок на изпита – дата и час, темата на индивидуалното практическо задание и изискванията към крайния резултат от изпълнението на заданието. По решение на комисията могат да се дадат допълнителни указания, които да подпомогнат обучавания при изпълнение на индивидуалното практическо задание.

Индивидуалните практически задания се съставят в училището. Броят на изготвените задания трябва да бъде поне с едно повече от броя на явяващите се в деня на изпита. Всеки обучаван изтегля индивидуалното си практическо задание, в което веднага саморъчно написва трите си имена.

2. Критерии за оценяване.

За всяко индивидуално практическо задание комисията по провеждане и оценяване на изпита по практика разработва критерии за оценяване и съответните показатели. Посочва се максималният брой точки, които се поставят при пълно, вярно и точно изпълнение на показателя.

№	КРИТЕРИИ	ПОКАЗАТЕЛИ	максимален брой точки
1.	<p>Спазване на правилата за здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда</p> <p><i>Забележка: Този критерий няма количествено изражение, а качествено. Ако обучавания по време на изпита създава опасна ситуация, застрашаваща собствения му живот или живота на други лица, изпитът се прекратява и на обучавания се поставя оценка слаб (2).</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - избира и използва правилно лични предпазни средства; - правилно употребява предметите и средствата на труда по безопасен начин; - разпознава опасни ситуации, които биха могли да възникнат в процеса на работа; 	да/не
2.	Ефективна организация на работното място	<ul style="list-style-type: none"> - подрежда инструментите/пособията и материалите, като осигурява удобство и точно спазване на технологията; - целесъобразно употребява материалите; - работи с равномерен темп за определено време. 	5
3.	Спазване изискванията на правилниците, наредбите и предписанията	<ul style="list-style-type: none"> - обяснява работата си при спазване на йерархична подчиненост от други лица; - спазва изискванията на правилниците, наредбите и предписанията, свързани с изпитното задание (материали, инструменти, лични предпазни средства). 	5
4.	Правилен подбор на детайли, материали и инструменти, съобразно конкретното задание	<ul style="list-style-type: none"> - преценява типа и вида на необходимите материали, детайли и инструменти, необходими според изпитното задание; - правилно подбира количеството и качеството на необходимите материали, детайли и инструменти. 	10

5.	<i>Спазване на технологичната последователност на операциите според практическото изпитно задание</i>	<ul style="list-style-type: none"> - самостоятелно определя технологичната последователност на операциите; - спазва технологичната последователност в процеса на работа. 	10
6.	<i>Качество на изпълнението на практическото изпитно задание и изчерпателност на разработката</i>	<ul style="list-style-type: none"> - всяка завършена операция съответства на изискванията на съответната технология; - крайното изделие съответства на зададените технически параметри; - изпълнява задачата в поставения срок. 	20
7.	<i>Самоконтрол и самопроверка на изпълнението на практическото изпитно задание</i>	<ul style="list-style-type: none"> - осъществява операционен контрол при избора на материали, изделия и инструменти и при изпълнение на конкретни дейности; - оценява резултатите, взема решение и отстранява грешките; - прави оптимален разчет на времето за изпитното задание. 	5
8.	<i>Защита на изработеното изделие или детайл, защита качествата на готовото изделие</i>	<ul style="list-style-type: none"> - може да представи и обоснове приетия вариант на решение/изпълнение на практическото задание; - демонстрира добра техника на презентирание. 	5
		ОБЩО	60

V. СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

Максималният брой точки за всяка изпитна тема или индивидуално практическо задание е **60**. Неправилният отговор се оценява с **0** точки. При непълен отговор или непълно изпълнение по отделните критерии се поставя съответния брой точки. Преминаването от точки в цифрова оценка се извършва по следната формула:

Цифровата оценка = общия брой точки от всички критерии : 10

Получената цифрова оценка се изчислява с точност до **0,01**.

Оценяването на писмените работи от държавния изпит по теория е в съответствие с чл. 46 от Наредба № 3 за системата на оценяване.

Изпълнението на практическото задание от държавния изпит по практика се оценява в съответствие с чл. 48 от Наредба № 3 за системата на оценяване.

VI. ЛИТЕРАТУРА

1. Николов, С. и колектив, Сушене на дървесината. Земиздат, 1992.
2. Маранов, И. и колектив, Ръководство по дърворезба и пирография. Земиздат, 1986.
3. Друмев, Д., Резбарско изкуство. БАН, 1989.
4. Шеди, В., Художествено обработване на дървото. Техника, 1982.
5. Кючуков, Г., Конструирание на мебели, врати и прозорци. Матком, 2004.
6. Енчев, Е., и колектив, Материалознание. Земя, 1991.
7. Миленкова, А., Здравословни и безопасни условия на труд. Нови знания, 2001.
8. Попова, Е. и колектив, Технология и машини в мебелното производство. Земиздат, 1992.

VII. АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ

1. Роза Балтова – Професионална лесотехническа гимназия, гр. Банско.
2. Цветанка Гинчина – Професионална лесотехническа гимназия, гр. Банско.
3. Янка Алтънина - Професионална лесотехническа гимназия, гр. Банско.

VIII. ПРИЛОЖЕНИЯ:

а) Примерен изпитен билет

.....
(пълно наименование на училището)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ТЕОРИЯ
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ВТОРА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ
ПРОФЕСИЯТА/СПЕЦИАЛНОСТТА
код 215040 Дърворезбар
код 2150401 Дърворезбарство**

Изпитен билет №.....

Изпитна тема:

(изписва се точното наименование на темата)

План-тезис:

.....
.....

Приложна задача:

Описание на дидактическите материали:

Председател на изпитната комисия:.....

(име, фамилия)

(подпис)

Директор:.....

(име, фамилия)

(подпис)

(печат на училището)

в) Примерно индивидуално практическо задание

.....
(пълно наименование на училището)

**ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ПРАКТИКА НА ПРОФЕСИЯТА /СПЕЦИАЛНОСТТА
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ВТОРА СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ
ПО ПРОФЕСИЯТА/СПЕЦИАЛНОСТТА
код 215040 Дърворезбар
код 2150401 Дърворезбарство**

И н д и в и д у а л н о п р а к т и ч е с к о з а д а н и е №

На ученика.....
(трите имена на ученика)

отклас,

начална дата на изпита: начален час:

крайна дата на изпита: час на приключване на изпита:.....

1. Да се
(вписва се темата на изпитното задание)

2. Указания (инструкции/изисквания) за изпълнение на практическото задание:

.....
.....
.....

УЧЕНИК.....
(име, фамилия) (подпис)

Председател на изпитната комисия:.....
(име, фамилия) (подпис)

Директор:.....
(име, фамилия) (подпис)
(печат на училището)